

การร้องโทษผู้จ้างงาน

หลักเกณฑ์ในการร้องโทษผู้จ้างงาน

คณะกรรมการข้าราชการรัฐมนตรีว่าด้วยการพิสดาร พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2541 กำหนดไว้โดยสรุปมี 6 กรณี คือ

1. ผู้ได้รับการคัดเลือกแล้วไม่ทำสัญญาหรือข้อตกลงภายในเวลาที่กำหนด
2. คู่สัญญา หรือผู้รับจ้างช่วง ที่ทางราชการอนุญาต ไม่ปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลง
3. คู่สัญญา ไม่แก้ไขความชำรุดบกพร่องภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือพัสดุที่ซื้อหรือจ้าง ไม่ได้มาตรฐานหรือไม่ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในสัญญาทำให้งานบกพร่องเสียหายอย่างร้ายแรง
4. งานก่อสร้างสาธารณูปโภคพัสดุหรือวัสดุที่ซื้อหรือจ้างหรือใช้โดยผู้รับจ้างช่วงที่ทางราชการอนุญาต มีข้อบกพร่องหรือไม่ได้มาตรฐาน หรือไม่ครบถ้วนตามข้อ 3
5. การจ้างที่ปรึกษา หรือการจ้างออกแบบและควบคุมงาน ผิดจากการปฏิบัติตามสัญญา มีข้อบกพร่อง ผิดพลาด หรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง
6. เป็นผู้กระทำการอันเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม หรือกระทำการโดยไม่สุจริต เช่น เสนอเอกสารอันเป็นเท็จ ใช้ข้อมูลคนอื่นมาเสนอราคาตน ฯลฯ

ขั้นตอนการพิจารณาของโทษผู้จ้างงาน

1. กรณีเป็นผู้จ้างงานตามหลักเกณฑ์ ข้อ 1-5 ให้ดำเนินการ ดังนี้-
 - (1) หัวหน้าส่วนราชการรายงานไปยังปลัดกระทรวงโดยเร็ว พร้อมเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของปลัดกระทรวงด้วย
 - (2) ปลัดกระทรวงพิจารณาการกระทำตามข้อ 1-5 เป็นการกระทำโดย
 - ไม่มีเหตุตักเตือนสมควร และ
 - บุคคลดังกล่าวสมควรเป็นผู้จ้างงานพึงขอให้ผู้ริเริ่มการตามระเบียบ (ปลัดกระทรวงการคลัง) พิจารณาสั่งให้เป็นผู้จ้างงานโดยเร็ว
 - (3) กวท. เสนอความเห็นต่อปลัดกระทรวงการคลังว่าสมควรเป็นผู้จ้างงาน

- (4) ปลัดกระทรวงการคลังพิจารณาตั้งให้เป็นผู้จ้างงาน
- (5) ปลัดกระทรวงการคลังระบุชื่อผู้จ้างงานในบัญชีรายชื่อผู้จ้างงาน
- (6) ปลัดกระทรวงการคลังแจ้งเวียนชื่อให้หน่วยงานราชการทราบ และแจ้งผู้จ้างงานรายนั้นทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียน
- (7) กรณีปลัดกระทรวงการคลังพิจารณาว่ายังไม่สมควรเป็นผู้จ้างงาน แจ้งผลให้ปลัดกระทรวงทราบด้วย
- (8) กรณีเป็นโครงการขนาดใหญ่ ตามหลักเกณฑ์และวงเงินที่ กวพ. กำหนดกรณีปลัดกระทรวงเห็นว่าจะยังไม่สมควรเป็นผู้จ้างงาน ให้รายงาน กวพ. ทราบด้วย

2. กรณีเป็นผู้จ้างงานตามหลักเกณฑ์ข้อ 6

- (1) ส่วนราชการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่า สมควรเป็นผู้จ้างงานหรือไม่ แล้วแจ้งเหตุที่สงสัยให้ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่ถูกสงสัยชี้แจงข้อเท็จจริงภายในกำหนดเวลาไม่น้อยกว่า 15 วัน
 - ผู้ถูกสงสัยชี้แจง ภายในเวลาที่กำหนด
 - ผู้ถูกสงสัยไม่ชี้แจงภายในเวลาที่กำหนด ถือว่ามีการกระทำตามข้อสงสัย
- (2) คำนึงการต่อไปโดยอนุโลม ตามข้อ (1) – (6)
- (3) ถ้าไม่ชี้แจงเริ่มให้มีการกระทำการให้ความร่วมมือเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาของทางราชการ ได้รับยกเว้นเป็นผู้จ้างงาน โดยระบุเหตุผลไว้ในการเสนอความเห็นหรือในการสั่งการ

3. กรณีปลัดกระทรวงการคลัง (ผู้รักษาการตามระเบียบ) พิจารณาโดยตรง

- (1) ปรากฏข้อเท็จจริง อันควรสงสัยมีการกระทำการตามหลักเกณฑ์ ข้อ 1-6 ปลัดกระทรวงการคลังแจ้งเหตุสงสัยและเรียกให้ผู้นั้นมาชี้แจงข้อเท็จจริงภายในกำหนดเวลาไม่น้อยกว่า 15 วัน
- (2) กรณีคำชี้แจงไม่มีเหตุผลรับฟังได้ พิจารณาให้เป็นผู้จ้างงาน และแจ้งให้ปลัดกระทรวงทราบ
- (3) หากไม่ชี้แจงภายในกำหนดถือว่ามีเหตุอันควรเชื่อว่ามีมีการกระทำจริงและดำเนินการตาม (2)

4. ผลการลงโทษผู้จ้างงาน

ห้ามส่วนราชการก่อนติดสัมพันธกับผู้ที่ได้ระบุชื่อไว้ในบัญชีรายชื่อผู้จ้างงานและแจ้งเวียนรายชื่อแล้ว

5. ผลบังคับของการเป็นผู้ทำงาน

- (1) ผู้ถูกจ้างเขียนชื่อเป็นผู้ทำงานโดยตรง
- (2) ผู้บริหารที่มีอำนาจในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นในการกระทำที่เกิดจากผู้นั้น
- (3) นิติบุคคลอื่นที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกัน ซึ่งมีผู้บริหารเป็นบุคคลเดียวกันกับผู้บริหารของนิติบุคคลที่ถูกเป็นผู้ทำงาน
- (4) นิติบุคคลอื่นที่เข้าเสนอราคาหรือเสนองานซึ่งมีบุคคลธรรมดาที่ถูกตั้งให้เป็นผู้ทำงานเป็นผู้บริหารของนิติบุคคลนั้น

6. ระหว่างถูกพิจารณาให้เป็นผู้ทำงาน

ผู้นั้นยังมีสิทธิเสนอราคาหรือเสนองาน เมื่อผลการพิจารณาถูกตั้งให้เป็นผู้ทำงานให้ปลัดกระทรวงคัดชื่อออก หรือยกเลิกการเปิดซอง หรือยกเลิกลงนามสัญญา เว้นแต่เห็นว่าเป็นประโยชน์แก่ราชการอย่างยิ่ง

7. วิธีปฏิบัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพิจารณาลงโทษผู้ทำงาน

สำนักนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร (กพร.) 1305 / 2.9696 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2542 เรื่องวิธีปฏิบัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพิจารณาลงโทษผู้ทำงาน จ้างเขียนให้ทราบว่าคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กพร.) อาศัยอำนาจตามความในข้อ 12 (5) และ (15) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฉบับที่ 4) พ.ศ. 2541 จึงกำหนดวิธีปฏิบัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพิจารณาลงโทษผู้ทำงาน ดังนี้ .-

- (1) ให้ยกเลิกวิธีปฏิบัติตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร (กพร.) 1204 / 2.2592 ลงวันที่ 20 มีนาคม 2538
- (2) ให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องที่ดำเนินการจัดหาเป็นผู้รับผิดชอบในการแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบถึงหลักเกณฑ์การพิจารณาลงโทษผู้ทำงาน และผลการลงโทษผู้ทำงานตามระเบียบที่ได้เปลี่ยนแปลงใหม่
- (3) เมื่อมีกรณีที่จะเสนอเรื่องการลงโทษผู้ทำงานตามระเบียบฯ ข้อ 145 ทวิ และข้อ 145 ทริ ให้ส่วนราชการระดับกรมหรือจังหวัดมีหนังสือแจ้งเหตุที่จะมีการพิจารณาลงโทษให้ผู้ประกอบการทราบและขอให้ชี้แจงเหตุผล ข้อเท็จจริง พร้อมยื่นหลักฐานเอกสารประกอบ (ถ้ามี)

ภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่จะต้องไม่น้อยกว่า 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ทั้งนี้ให้แจ้งไปด้วยว่าทำไมชี้แจงภายในกำหนดเวลาจะถือว่าไม่มีเหตุผลอันสมควร และจะพิจารณาไปตามข้อเท็จจริง

- (4) กรณีผู้ประกอบการมีนิติบุคคล และเป็นการพิจารณาของโทษผู้จ้างที่มีพฤติการณ์เกิดขึ้นภายหลังจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2541 ใช้บังคับแล้ว จะต้องดำเนินการตามระเบียบฯ ข้อ 145 ฉ. ค้ำขอ ชำส่วนราชการเห็นว่า การกระทำอันเป็นเหตุให้ถูกลงโทษเป็นผู้จ้างเกิดจากหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการดำเนินงานในกิจการของบุคคลนั้น ให้ส่วนราชการแจ้งให้บุคคลดังกล่าวทราบหลักเกณฑ์การพิจารณาโทษผู้จ้าง และให้ชี้แจงเหตุผลข้อเท็จจริงภายในเวลาที่กำหนดแต่จะต้องไม่น้อยกว่า 15 วัน พร้อมกันไปด้วย
- (5) เมื่อส่วนราชการได้รับคำชี้แจงจากผู้ประกอบการแล้วให้หัวหน้าส่วนราชการทำรายงานไปยังปลัดกระทรวงโคตรวีวพร้อมทั้งเสนอความเห็นของคนเพื่อประกอบการพิจารณาของปลัดกระทรวงว่าผู้ประกอบการดังกล่าวสมควรเป็นผู้จ้างด้วยหรือไม่ หากผู้ประกอบการไม่ชี้แจงภายในกำหนดเวลาให้พิจารณาไปตามข้อเท็จจริง บังทงราชการแต่เพียงฝ่ายเดียวต่อไป
- (6) ถ้าปลัดกระทรวงพิจารณาแล้ว เห็นว่าผู้ประกอบการสมควรเป็นผู้จ้าง ให้ปลัดกระทรวง ส่งชื่อผู้ประกอบการไปยังปลัดกระทรวงการคลัง ผู้รักษาการตามระเบียบ เพื่อให้เป็นผู้จ้างโคตรวีว